

СВОБОДА

LIBERTY

Часопис для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союзу“.

Рік XVI Нью Йорк. Четвер, 26-го Марця 1908 Число 13

Vol. XVI. New York, N. Y. Thursday, March 26, 1908. No. 13

ВАЖНЕ! ВАЖНЕ! Руско-Народний Союз в Америці приймає в місяцю Цвітні і Маю с. р. нових членів від 16 до 35 літ без вступного а від 35 до 40 літ за половину вступного.

Дано від гол. Уряду Р. Н. Союзу в Джерси Ситі, Н. Дж. дня 20 Марта 1908.

Н. Нирчів предс.

А. Шаршонь кас.

С. Ядловский фінанс. сенр.

Т. Лабовский рекорд. сенр.

!!! ПОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ !!!

Без вступного до Р. Н. Союзу в місяцях Цвітні і Маю.

Повідомляємо всі відділи (братства) Р. Н. Союзу, що в місяцях Цвітні і Маю мають приймати в члени Союзу без вступного до 35 літ, а від 35 літ до 40 за половину вступного. Дятого звизаємо урядників місцевих відділів, щоби старались на своїх мітингах оголошувати се а крім того є святим обовязком кожного поодинокого члена придбати і позискати як найбільше нових членів так до своїх братств, як і Р. Н. Союзу.

При сій нагоді відзиваємось і до Вас, Високо Поважані і Преподобні Отці духовні, гр. кат. рускі священники з щирою просьбою: Вам також лежить на серці доля нашого руского переселенця та розвій нашій єдиной щиро рускої інституції, якою єсть Р. Н. Союз. Він отер не одну слезу заплаканям, сиротам і вдовам, а калікам і нездібним до праці дав підмогу до життя. Під прапором нашої організації короняєть ся всі святости нашої Рускої народности, як також наш і р. кат. церкви і нашого обряда. Дятого звольте проголосити в Ваших церквах напущаю і пояснити цілі нашої організації. Р. Н. Союз приймає братства в комитеті, хотіли би навіть було у них кілька людей, що перевиспають вік 40 літ. По отриманю чертеру стають ся такі повними членами в усім привилеїям, користям і правами, які приписує статут нашої організації усім членам.

К. Нирчів, предс.

С. Ядловский, фін. скр.

А. Шаршонь, кас.

Т. Лабовский, рекорд. скр.

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці

Розмет за місяць Лютий 1908.

В. 53. Пшеницкий Василь ум. 10, 08.	500 00
В. 149. А. Смоляк ж. Семана ум. 29, IX. 07.	400 00
В. 46. Марія Бирош ж. Андр. ум. 8, X. 07	400 00
В. 48. Марія Лесняк ж. Тимка ум. 10, I. 08.	400 00
В. 33. Параска Парух ж. Ів. ум. 10, I. 08.	400 00
В. 45. Пел. Тицьків ж. Мих. ум. 1, I. 08.	400 00
В. 33. Марія Мицько ж. Ник. ум. 29, I. 08.	400 00
В. 1. Анна Дупняк ж. Теод. ум. 1, II. 08.	400 00
В. 68. Іація Смії ж. Гриця ум. 3, II. 08.	400 00
В. 121. М. Муранка ж. Онуфр. ум. 3, II. 08.	400 00
В. 21. М. Кузяк ж. Стеф. ум. 4, II. 08.	400 00
В. 174. Н. Карпінський утр. зору ока	200 00
В. 135. А. Орловский утрата ноги,	200 00
В. 45. Т. Петкевич за нев. слабість,	100 00
В. 16. Рабей Василь „ „	100 00
В. 15. Андр. Струсь „ „	100 00
В. 161. Товчин Михайл утрата руки	200 00

Разом

5 400 00

Платня гол. урядників за Січень

165 00

Календар на 1908 рік

1 644 00

Адміністрація Союзу за Лютий

109 52

Весь розхід виносить

7 318 52

Розмет платить 8197 членів на ціле посмертне (кождий по 0.86 дол.) і 736 членів на пів посмертне (кождий по 43 цнт.). Крім того каждый член платить за орган „Союзу“ по 10 цнт., на Фонд Резерв. по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центі, на Ф. Відних по 1 цнт.

Член на ціле посмертне платить 1 00 дол., а на половину посмертне 57 цнт.

К. Нирчів, председатель.

С. Ядловский, секретар.

А. Шаршонь, касіер.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Марець.

26	Ч.	Никиф., Савина, Хр.
27	П.	Венедикта прп., Алек.
28	С.	Ягапія мч., Ромила
29	Н.	3. крестопок. Сав.
30	П.	Алексія
31	В.	Кирила Прусал.
1	С.	Цвітень. Хриз., Кляв.

— Дня 16-го с. м. погоріла гр. кат. церков сьв. П. і П. в Ансонії, Конн. Огонь вибухнув коло 2-ої години по пол. з незвісної причини; припускають, що правдоподібно пожар повстав від нагрітої печі. Сьв. Дари, серед полумінні і диму виніс з горючої церкви о. Макар. Церков була асекурована на 5000 доларів.

— Запитанє істотно русских від „Общества“. В 9 ч. мачохи „Правди“ настоящі крестяни від зацофаного і закостенілого Лубчества, величають ся що до тої честної організації ніби щиро-рускої, вступило з нові братства, а 198 членів нових вступило в місяцю децембру м. р. Цікаво! Чому ви яко щиро-русские і справедливі людковє не подали в своїй „Правді“ через 4 місяці, кілька членів виступило з тої ніби честної і щирорусської організації. Може хто відгадає?

Грубий дяк.

— Гладик зголоднів! Гладик, „редактор“ непрочитаного „Поступу“ видко зголоднів, бо розіслав по плейзах агентів до вербовання предплатників на свою шмату, „Поступ“, в чім впрочім нема нічого злого, бо мовляв, який пан, який крам — бомівська газета може лише бомівським способом коротати свій нікчемний вік! Але що дивно, то се, що агент від Гладика, чи то Поступу, всюда і перед всіма хвалить шмат, що між адгерентів Гладикової шмати предназ деяких священників, яких імен не подаємо на разі, сумніваючи ся взагалі о тім, щоб священник міг находити ся поміж передплатниками та кої хуліганської шмати.

Неприєднаний. ...

— Дня 15-го фебруара с. р. обняв парохію в Миклсракс, Па. о. Валент. Балог, новоприбувший священник з Угорщини. Як нам доносять, то за так короткий час о. Балог з'умів з'єднати собі загальну любов і симпатію та показав ся яко щирий патріот — Русин.

— Православні в Росії переходять на поганьство. Читасмо в російській газеті „Рускій Голос в Америкі“, що православний єпископ Філарет, дієцезії вятської повідомив св. синод, що православні громадно покидають царєславіє а переходять на поганьску віру і до других сект пристають. А ну батюшки америк. і

„Поступи“ та „Свѣты“ їдьте там ратувати душі, бо хто буде вам посилати рублі, як всі у Росії покинуть царєславіє?

— Д. А. Кавуля (2316 4th Ave., Watervliet, N. Y.) отсею дорогою подає до відомости, що перед пару днями втік его бордер, Тома Перець, забираючи з собою 230.00 дол. Походить він з села Конюхи, пов. Бережани, Гал., має около 20 літ, ліву руку криву а на правій руці болючий палець уже яких 2 роки, з якого ему вічно тече. Хтоб про него що знав, зводить сейчас донести на подану повисше адресу.

— Нещасна пригода в Jersey City, N. J. Дня 12-го сего місяця, в четвер, на Морріс улиці фаєрмани завозили вазовий инджай до своєї стації. Коли вже задна часть вазу була в будинку, коні подались з цілою силою вперед і вдарили дещем до дверей, за котрими з надвору бавились діти. Один з них був 5-літній хлопчик, якого двері так сильно ударили, що кинуло ним до каміня з такою силою, що від удару заломила ся чашка і вискочило око дитині. Один з фаєрманів підхопив дитину на руки і помчав до аптики, но ратунок був неможливий. Був се хлопчик чесних руских родичів: Трофима Мамроша, котрий утримує салон на 108 Морріс ул. Коли мати довідалась о нещастю, побігла до аптики, і з роспуки, коли побачила конячу в крові дитину, упала через поріг стративши притомність. По кількохдинній муці дитина закінчила житє. Треба примітити і се, що помімо несподіваного нещастя, яке постигло молодих родичів, де вони страдили найдорожшого синка однака, то і в тій страшній хвилі Джерзиситські хруні не підшанували болю і розпуки родичів, прийшли до них і торочили їм, щоб вони дали батюшці-москалеві похоронити свою дитину. Батько відпрошував ся, щоб ему дали спокій, а коли сі не давали спокою показав їм двері, кажучи: „Може мене Господь через ваші діла так покарав?!... Ідїть, скусителї, від мене!“ Похорон малого Микольця відбув ся в неділю 15-го надзвичайно величаво, бо послїдну прислугу прийшли віддати всі рускі діти числом до 200 своему маленькому товаришеви. Трумну несли прибрані дївчата: Марія Бабяк, Анна Гойдич, Марія Юшак і Марія Юрчак. Наперед трумни несли дві маленькі дївчини Теодоска Тарбай і Анна Чухта красні вінці. Так майже самі діти відвели свого товариша аж до церкви і на цвинтар.

Комітет вічевий:
Мих. Заверуха,
П. Муж,
Гр. Тимчишин.

Ант. Москаль	50
Стеф. Левницький	1.00
Петро Маційовский	1.00
Відд. Р. Н. Союзу 125 в Смок Рон, Па. (поїмент і спис жертводателів на 12-й 6-й)	5.85
Марія Гундич	1.00
Дня 15-го на зборах Ансонії, Кон. по представленню справи о. Ст. Макаром, та по прочитаню реферату про подї в Коропни через Алекс. Горбала зібрано	10.55
Разом	\$87.93

На руський еміграційний дім.

Оголошено в числі 12-ім. \$274.75	
Ів. Кречковский, Філадельфія, Па.	5.00
Мих. Поляк, Філадельфія, Па.	2.00
Разом	\$281.75

Народне Віче

відбуде ся

в суботу 28, марта 6. р. о 8. вечер в галі „Dewey“, 76 North Street, BROOKLYN, N. Y.

Се буде продовженє віча з дня 14. марта, на котрім буде відчит о безробіттю, его причинах і самоохорона, і другі важні справи. Патріоти з Брукліна і околиці звольте прибути еще громаднійше.

Комітет вічевий:

Мих. Заверуха,
П. Муж,
Гр. Тимчишин.

ДЛЯ АНСОНІЇ, ДЕРБІ І ОКОЛИЦІ.

Отсим повідомляю людей, що належали до рускої гр. кат. церкви сьв. А. А. Петра і Павла в Ansonia, Conn., що наша церков погоріла дня 16. марта і тому всі недільні Богослужєня будуть відбувати ся в City Hall на Main Str., а в будні дни буду сповідати на „плєбанї“ (111 May Str.).

де є простора саля а в ній олтари. Крім того в котрийсь з днів в тижни запрошу більше священників так що більша часть людей буде могла висповідати ся. о. Стефан Макар.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЦЕРКОВ!

Принадібно та дешево можна купити всякі церковні річи: великі ікони на полотні, хоругви шовкові і прості, убраня напрестольні, підсвічники, площениці, покривала вишивані на столики і на аналогіон, стихарики, ризи і проч.

Пишіть на адресу:

R. N. K.

-14 Box 421, Ambridge, Pa.

НА ПРОДАЖ!

Кілька тисяч акрів найлучшої землі в Норд Дакоті.

Сплата на 5 літ.

За інформаціям звертатись до

V. H. Hrynak,

-22 Balfour, N. Dak

НА ПРОДАЖ

новий дім, 6 комнат, 5 лотів за \$1,520 при Grier and Titsworth Ave., Elizabeth, N. J.

Fowler, Box 96.

Заява.

Повеже сотки листів приходять до нашої адміністрації „Свобода“ і до нашої фірми банкової Ruth. Publ. & Exch. Co. — з всякими інформаціям — дятого на слідукче тільки тому відповімо, хто залучить марку поштову на відповідь.

Від Адміністрації

„Свободи“ і банкової фірми.

R. Publishing

and Exchange Co.

184 Hudson Str. N. Y.

Дешеві Шифкарти!

з Нью Йорку до Гамбурга 23 дол.!

Се єсть лівія нової Компанії, — тому користайте ся з нагоди.

Н 49 Шифа „Вольтурно“ відходить 11. апріля.

По шифкарти пишть до Рускої Компанії:

R. Publishing & Exchange Co.

184 Hudson Str.

Оголошено в числі 12-ім \$67.03

Павл. Фаріон

Пройдисвіт Хвальницький.

(Дальше.)

II. ПРИГОДИ ПРОЙДИСВІТА ХВАЛЬНИЦЬКОГО НА МОРИ.

1. Плавба на остров Цейлон.

Я був ще молодим хлопаком, як моє серце з невисказаною жадною перлось в світ далекий, за гори і за море, лиш щоб далеко, хотів би і в світ за очі. А понеже і мій отець більшу частку свого життя на таких подорожах провів і часто-густо зимовими вечерами нам чудеса о своїх пригодах оповідав, тож понятно, чому то і я вже за молоду набрав до того охоти.

Досить, що я старався користати з кожної случайности, щоб лиш вирватися в світ. І хотів бувало батько вже не супротивлявся, так все розбивалося о опір матери і тетки, що боялися о дороге життя свого любимця. В кізці загостив раз в наш дім малий свій. Той мене дуже полюбив, хвалив мене, що я відважний і удалий молодець, і що він готови все доложити, щоб сповнилось моє бажане. Тож по довгих-гредових коровадах скінчилося на тім, що я мав з ним відправитись в далекий світ, аж на остров Цейлон, що лежить в Індійському океані.

Так ми усіли на корабель і пустилися в дорогу далеким морем. Та в тій дорозі не приключилося нам нічого такого великого, хіба згадаю за велику бурю, яка нас напала власне тогди, коли ми гостили на однім острові, щоб там дерева на опал і води до пиття набрати. Бура лютілася з такою силою, що виривала дерева з корінням і кидала ними як галушками по воздуху. Хотів где-які з тих дерев і по кількості сотнарів могли важити, то здавалися они в воздуху, о яких п'ять миль над землею, так малими, як пір'я, що его вітер часом уносить. Коли же бура утихла, упало кожне дерево назад просто на землю, пустило корінь і... мов-би нічого не було!

Одно лише дерево сталося тут виїмкою, а було оно найбільше. Коли бура зірвала ся і з кореня его вирвал, і діли тогди на нем чоловік з жінкою і брали огірків... бож треба знати, що там огірки на дереві ростуть!

Таким способом пара людей, рада-нерадна, довго літала по воздуху, но і була причиною, що переважила дерево на один бік, так що оно спадючи не упало назад на землю просто, а боком.

В часі же бурі всі жителі острова як і їх владитель, оставили свої жилища; в такім бо разі чоловік на чистім полі далеко безпечнійший. І коли бура устала, а король вертаючи до палати, ішов огородам, бовкнуло тоє дерево на него і на щастє убило его на місці.

На щастє? Так, на щастє! Бо той король був, прости Боже, трих, найгіршим шибеником, а і весь его двір то падлюки, яких світ не видає! В его магазинах марно збіже гнило, а его піддані, котрих він дер до послідного, гинли з голоду. Хотів его острови не грозила ніколи ніяка війна, то все таки рекрутовав він кожного молодця і продав за сусіднього князеві та прикуповував за то нові мушлі до тих, яких ему вже его батько мільони лишив.

З вдячності за то, що той чоловік з жінкою, хотів і без свого відома, спасли край від такого шибеника, вибрано їх на опорожнений престол. Вправді, ті нужденні людці в своїй воздушній подорожі були так дуже приблизили ся до сонячного світла, що і світло своїх очей та з превеликого страху і світло свого невеликого розуму потеряли, однак управляли они краєм так добре, що з того часу, як я о тім пізнійше довідався, ніхто бувало не укусує огірка, не сказавши перше: „Господи, благослови нашого батька!“

Коли по такім клопоті ми направили наш корабель, заосмотрілись в дерево і воду та пограждали з новим королем і королевою, поплили ми дальше і в шести неділях прибули щасливо до Цейлона.

Тут по якімсь часі пійшов я раз з сином губернатора до ліса на лови. А треба вам знати, що мій товариш був чоловік і сильний і привик до тамошнього життя, я же, запустивши ся з ним в ліс, не міг додержати компанії. Тож сстав ся я по заду і лиш що хотів усісти над поточком, коли п заку себе учув я якісь шесті.

Оглядаюся, а то тигр садить просто на мене і, як видно, без мого призову рад собі був з мене зробити сніданє! Я остовпів, задубів!... Моя фузія лиш шротом була набита... Не щоб его убити, але зранити, або хотів відстрашити, я вистрілив, однак тим еще більше лиш розлютив тигра. Хоту кинути ся в воду (мене еще нині дрож на тую згадку бере!), а тут страшний крокодил роззявив свою пащу, наставивши ся з другої сторони на мене!...

Представте собі моє безвихідне положєнє! Передімною крокодил, за мною тигр по лівій річці, а по правій глибокій яр, в котрім повно їдовитої гади!

Ошоломлений, без памяти я упав на землю, щоб в зубах тигра або в пащі крокодила згинати. Но чудо! На мою невисказану радість бачу, як тигр, в розмісі на мене, коли я прикунувся, в пащі крокодила упинив ся. Голова одного застрягла в горлі другого і не суди Боже обом розлучитись!...

Не терзав же я часу, а вхопив ломаку та вбивай тигра все дальше в пащу крокодила. В тім надійшов мій товариш, щоб начу доватися такою роботою. А був той крокодил кілька метрів довгий. Губернатор вислав зараз людей з возами, щоб тую добычу забрати. Із шкіри тигра наробили мені кушнірі капчуків, котри ми обдаровав своїх знакомих. Повернувши в Голяндію, даровав я один капчук начальникови Амстердама, за що він хотів мені дати тисяч дукатів. Я ледви випросив ся, прийнявши хіба лиш почетне громадянство того города.

Шкіру з крокодила велів я випхати і віддав до музею в Амстердамі, де єї до нині кождому показують і при тім цілу історію оповідають. Та коби еще бодя вірно, а то бо часто додають і перекручують! Так і лєстно додали, будь-то би тигр через крокодила наскрізь проред ся і вже мав утечи, як барон Хвальницький (так мене там всі зовуть) відтяв историчающую голову з кавалком хвоста крокодила. Тогди крокодил, обернувшись, хопив ніж з рук свого убійця і полкнув его з такою бішеностію, що той, застрягши в серці, положив его житю кінець.

Кждому буде понятно, як неприємно мені, чути о таких річах. Люди, котрі не знають мене лично, чуючи такі нісенітници, можуть легко сумніватись о правді навіть моїх власних слів, що для так чесного і правдомовного чоловіка, як я, дуже понижаючи і неприятно.

2. Плавба до Америки.

Було то в 1800 і еще там котримсь році, коли ми сіли на англійський военний корабель, де нас було 1400 чоловіків і 100 канон, щоб відправитись до Америки. Плили ми преспокійно, аж десь може на яких еще 300 миль від Америки підкнув ся наш корабель на що-то, мов-би на яку підморську скалу. Коли пізн спушено, не можна було еще два досягнути, може на яких 530 сажней. Однак на диво, потрясєне було так сильне, що наші машини поломилась, а двох з моряків опрокинуло з крабля далеко на воду.

Власне один може яких три милі відлетів з розмахом на широке море, чим і спас своє житє. Бо летючи ухопив ся хвоста великанської надморської птиці, тож лише помалу спускав ся на воду, а тут усадовившись на птицю плив так довго, аж поки до нас назад не приплив.

Ба, і еще одно, що свідчить, яке то було страшне потрясєня. Нами так підкинуло до стелі корабля всіма, що кождому голова вбилась в туловище. Мені самому то майже аж до живота було втолочило голову і ледви по кількох місяцях ми назад всі прибравли людський природний образ і вид.

Еще ми всі були в великім переляку, коли недалеко показав ся огромный кит-велеріб, що спав собі преспокійно на поверхні моря, гріючись на сонці. Тому потворови видко було не подобалося, що ми его збудили; тож сколавши якор в зуби, поволік він наш корабель яких бо миль в даль, і то гнав яких шість миль на годину. І хто знає, як далеко був би нас заволик за собою, еслиби ливна не була урвалася, при чім ми однак же і наш якор потеряли.

Повертаючи з пів року пізнійше до Європи, найшли ми того кита на воді, і то на диво неживого. Щоб так не преувеличити, біда могла бути з пів милі довга. Не можна було таку добычу з собою цілу взяти; тож ми відтяли лише голову і там найшли не лиш наш якор, котрий був може і причиною его смерті, але крім того в червонім діравім зубі еще зі сорок сажнів нашої ливни скрученої!

То була отже одинока пригода, якої ми дізнали в тій подорожі. Но ні! От був би я еще о однім позабув. Тогди як той кит тягнув наш корабель, продіравив его в однім місці. Діра була невелика, але вода так цюрком гнала до середини, що за якої пів години ми всі були би затопились. Ратунку не було ніякого. Тогди я впав на нещасливу гадку: взяв я і положив ся на знак на саму діру і так заткав єї своїми плечима, поки там вже дальше майстри не прилагодили доброї латки.

3. Пригода в морській купелі.

Раз я туй-туй що не поплатив житєм з середземнім морі. Було то коло міста Марсильї. День був теплий і я пійшов в море купати ся, коли тут як раз величезна риба пустилась за мною, як бузку за жабою. Де тут і як було спастись? Скрутившись в клубок, я як галушка і то так щасливо прослизнув ся цілий через пацєку, що як-раз упинив ся аж в єї жолудку.

Тут, правда, було мені темно, але за тоє аж занадто тепло. Але що я тому потворови в середині пакости виправляв, то і рад був він мене позбутися. А вже-ж нічого ему зідати так не доїло, як то, коли я собі став коломийку плясати тай пійшов в присюди. Потвір аж ревів з болю та ставав дуба на воді. Але тогди власне, коли раз і другий так на верх показав ся побачили его люди з пливучого корабля та біду жєлізними гаками убили і до берега притягнули.

Тут стали всі радити ся, як-би его найлучше розпатрошити, і кождий давав иншу раду. А що я по італійски розумів тай все тоє слухав, то вже мені душа була на рамена бо я бояв ся, щоб і мене так яким ножищем добре не черкнули. Вліз я в саму середину живота, а місця там хотів-би і а десятеро люда. Ах, коли они живі розпорили, а мені лиш світло Боже показалося, як-же я дякував всім, що мене з такої неволі освободили! А як ті всі Італійці полякались, то страх! А був я в жолудку дого потвора може яких півтретя години.

(Дальше буде).

Выказъ жертвъ

на
Фондъ заповоговий для церквей ваходячих ся
въ крайной опасности,

зобранных за часъ вѣдъ 2 до 29 Февраля 1908.

(Конецъ)

Фебр. 24. Оборнъ, Н. Й.: Иванъ Полянскій 1 дол., Демянъ Намиснякъ 50 ц., Мих. Фалатъ 50 ц., Кость Вазякъ 50 ц., Мих. Полянскій 25 ц., Данько Полянскій 25 ц., Иванъ Мируцкій 30 ц., Андрей Тарбай, Иванъ Стащакъ, Гриць Гонпа, Иванъ Тиханичъ, Андрей Полянскій, Семенъ Сухорскій, Лука Козубъ, Тимко Млинаричъ, Панько Нусъ, Василь Джибикій, Иванъ Халеничъ, Андрей Бурый, Мих. Грибий, Гринько Петля, Василь Михайль, Андрей Дзула, Петро Яськовъ, Онуфрій Баранъ, Андрей Далко, Ник. Венгльовскій, Николай Намиснякъ, Иванъ Перунъ, Павло Починакъ, Стефанъ Мельникъ, Мих. Гутерь, Лука Михайль, Николай Глива, Василь Баварчикъ, Иванъ Теперовичъ, Олекса Хованецъ по 25 ц.; Йосифъ Поїтовичъ 20 ц., Стефанъ Калюкъ 1 дол., Ілія Горбаль 50 ц., Стефанъ Горошакъ, Анна Поборъ, Анна Піцекъ, Анна Динига, Юлія Мельникъ, Настя Платко по 25 ц.

Фебр. 16. Шефідъ, Па.: О. Сильвестеръ Лупішъ 2 дол., Проць Мігалі 1 дол., Мих. Валогъ Мих. Иванъ, Мих. Карбованецъ, Мих. Панолючакъ, Иванъ Двѣночокъ, Иванъ Гренъ, Костикъ Кобані, Дєдо Иванъ, Дєдо Мих., Иванъ Дєвоникъ, Мих. Ситаръ, Мих. Кузьо, Иванъ Георгій, Иванъ Дубляничъ по 50 ц., Иванъ Опаленикъ 1 дол., — прочі 4.42.

Фебр. 24. Торонто, Огайо: О. Александеръ Дудинскій 2 дол., Ополокъ ч. 194 — 5 дол., Йосифъ Фятко 1 дол., Йосифъ Каренва 1 дол., Павло Рекеда

50 ц., Георгій Батчанъ, Па.: Георгій Матієсъ, Георгій Гаватій, Мих. Шнайдеръ, Мих. Годованецъ, Йосифъ Плєць, Стефанъ Копмєль, Иванъ Адмицьо, Ілія Демко, Мих. Матієсъ, Иванъ Хома, Иванъ Михайло, Мих. Свєда, Мих. Хома, Петро Мачко, Дмитро Копца, Иванъ Кувчъ по 25 ц., Сполокъ въ Джанстовнъ, О. 10 дол.

Фебр. 25. Амерстъ, Масс.: Василь Гудима, Никола Молчакъ, Іосифъ Миланскій, Мих. Скибицкій, Гнатъ Бутинскій, Мих. Солецкій по 10 ц., Василь Кєнякъ 25 ц., Иванъ Мельникъ 15 ц.

Фебр. 24. Іорксвилъ, Огайо: Антонъ Генєарскій, Василь Яремцьо, Антонъ Когуть, Тома Онисєвъ, Сталь Горєчко, Дмитро Лебѣдь, Ілія Кляукъ по 50 ц., Иванъ Яремцьо 35 ц., Стефанъ Кобанъ 25 ц., Панько Мазурчикъ 25 ц., Андрей Горєчко 25 ц., Симєонъ Чарнецкій 15 ц., Каса братска 5.25.

Фебр. 25. О. Волинецъ въ Акаф. въ Савтъ Форкъ, Па. 7.25.

Фебр. 25. О. Валєнтъ Балогъ въ Макєсъ Ракєсъ, Па. 55 дол.

Фебр. 26. О. Пелєнскій въ Неварку. Н. Дж. 7.80.

„ 26. Братєтво св. Арх. Миханєа Р. Н. С. вѣдъ 85 въ Гейселтонъ Па. 25 дол.

Фебр. 29. Ваїда Алексій Бриджвортъ, Ковн. 12.50.

Всѣхъ грошей разомъ вложено \$937.80

Ту суму выжичено той церквѣ, котра була загрожена ліцитацією. Дальшій выказъ всѣхъ тыхъ жертводатєльвъ, що зволили ласкаво надѣслати свои жертвы на те Боже дѣло, вѣдъ 29 лютого буде въ своїмъ часѣ повнѣйше оголошений.

* * *

Всѣмъ тымъ жертводателямъ складаю найсердечнѣйшу подяку, що своими лептами зволили причинитись до ратованя бѣдной Церкви. Теперъ я, мой дорогий Братя, перєсвѣдчивъ ся, що голосъ мой не бувъ голосомъ „волюющего въ пустыни“, але тєрфєй до Вашихъ щарыхъ, рускихъ сердець, въ котрыхъ палє горяча любовь до Бога и до Матєри нашої св. гр. кат. Церкви. Я теперъ перєсвѣдчивъ ся, що нашъ рускій народъ не загине, его вѣака вража сила не зогрє въ лица землѣ. Чому, мои дорогий Братя? Бо кто Бога любить и Его свату Церковь, того Богъ вѣ-коли не може опустити. Я перєсвѣдчивъ ся, що Вы памятаєте на слова Христа Господа, що „Блаженны милостивыи яко тѣ помилованы будутъ“, бо теперъ въ такъ тяжкій для Васъ часъ, теперъ въ часъ безработы, Вы не пожалували навѣтъ вѣдъ своихъ устъ вѣднати а дати на жертву Господу Богу. Тому честь Вамъ, дорогий Братя, передъ цѣлымъ свѣтомъ, честь Вамъ передъ Богомъ вѣдъ котрого одержите певну заплату. Памятайте, що кто покаже милосердіє сердце для ближнего а тымъ болѣе для церкви, то той удостовѣря ся Божого милосердія тогды, коли самъ буде потребувати конечной помочи. Тому еще разъ дякую всѣмъ тымъ жертводателямъ и удѣляю Имъ Арієрейскє Благословєніє.

А на упрошенє Божого Благословєнства для всѣхъ жертводатєльвъ, буде вѣдправлена Архієрейска Служба Божя.

* * *

Та вкѣнци еще осмѣляюся, Дорогий Братя, просити Васъ о ласкаву дальшу подіомогу.

Понеже вложеніи Вами жертвы не выстаркають ще вповнѣ на уратованє тои бѣдной церкви, тому звертаюся до всѣхъ преко-католиковъ, въ котрыхъ єе руске сердце, котрѣ ширє люблять Бога и Его Церковь, а котрѣ до теперъ не жертвовали ничего, най зволятъ ласкаво пожертвувати пѣсля своихъ силъ лепту, котра зновъ якъ призираєсь болѣе, буде пожичена той бѣдной церквѣ. Памятайте, Дорогий Братя, що то, що Вы складаєте на мои руки, собѣ складаєте. Бо єи грошѣ, Вами наскладаны, будутъ лишєнь пожичєны той бѣдной церквѣ, котра зъ часомъ по змогѣ має ихъ що до цєнта навадѣ звернути. И тѣ грошѣ вѣдтакъ будутъ вложеніи въ банку на особну книжочку — и будутъ становити особныи фондъ для ратованя бѣдныхъ церквей. Тожъ якъ бы — борони Боже — котра будь въ Вашихъ церквяхъ була въ подобномъ нещастію, знайдє помѣчь въ томъ фондѣ, — грѣшныи зъ того фонду уратує ся єи. Тому то що Вы вложите, то вложите для себе, а и для своихъ дѣтей. Тожъ покладаю велику непокитну надѣю на Ваше милосердіє и сподѣюся, що той фондъ небавомъ зростє до великой сумы.

Теперъ власне въ сѣмъ свѣтомъ Великомъ Постѣ можете жертвувати овои лепты на те Боже дѣло вѣднущєе своихъ грѣховъ и на упрошенє Божого милосердія для себе и своихъ родинъ. — Тожъ еще разъ прошу Васъ не поскупѣть своихъ жертвъ и при-силайте на адресу:

S. S. Ortynsky, 1105 N. 63 Str. Philadelphia, Pa.

Въ Філадєльфіи, дня 4 марта 1908.

† СОТЕРЬ

Вископъ.

Она належить лише тільки їй, а не вам, властна їй, як і всім іншим, до 2 цивільних років, а не до 2 років, як у вас, російського.

Тепер москалю хотіло бачити Горлиць, знай, на кого і на що ти платив до тепер?

II.

Витяг з права о релігійних товариствах в стейті Нью Йорку.

„Параграф 50:

Сертифікат заінкорпорована не заінкорпорованою християнської православної католицької церкви в ідентичного віроісповідання має бути витягнений і підписаний через спеціального відпоручника заступника царського і через генерального консула російського для Сполучених Держав, котрі вістали узнані за таких і приняті через Сполучені Держави.

Коли подаєся о заінкорпорованні церкви, то та церква буде мати імя, яке буде подане в зголошенню. Параграф 51.

Відпоручник царський і консул генеральний російський в Сполуч. Державах узнані і приняті за таких і їх урядові наслідники, будуть все силою свого уряду тростісами кожної заінкорпорованої християнської православної католицької церкви в ідентичного віроісповідання в тім стейті. Тростіси кожної такої церкви мають власть назначувати і змінювати платню папроху і його асистентів, котрий вістав прийнятий або наданий відповідно до прав і звичаїв дотичної церкви.

Ви цареславні дурисвіти! Кажете, що греко-католики на місце Христа поставили собі за голову Папу, а ви кого поставили собі за голову? Се право в стейті ньюйоркським доказує наглядно, що головою вашої церкви є виключно цар, котрого в Америці заступає амбасадор в Вашингтоні і консул в Нью Йорку. Чому ви не заінкорпоровали ваших церков на патріарху царгородського, если ви дійсно православні, як себе величаєте! Отже ви не православні, а царославні.

Ви падики! Нас перед людьми висміюєте і нашого єпископа, що єсьмо католиками, а самі називаєте себе католиками перед англіканцями, бо встидаєтеся правдивої своєї назви „Царославні“.

Чому ви себе не заінкорпоровали від назвою „російська православна церква“ а лиш під назвою „християнська православна католицька в ідентичного віроісповідання церква“. Чому? Ми вам тепер відкриємо! Се зробили ви хитро, в надії, що може вам удасться захопити в свої шпони побаламучених галицьких москвофилів, котрі все себе так само називають. О, Теофіл Обухевич вчить ціле жите і все проповідує в „Правді“: „що ми єсьмо християнсько-православні католики в ідентичного віроісповідання!“

Всю лапку, признаємо,

уваля сь вам властна їй, як і всім іншим, до 2 цивільних років, а не до 2 років, як у вас, російського. Але се не ваша властна, але татунця Обухевича і його адеморалізованої квіки. Но від тепер ваші надії даремні, бо коли в Б. укліні нарід довідався про ваші ладацтва, то одночасно висказав найвищу погорду цілій цареславній місії в Америці. Окліки „Ганьба“, „Проща нам“, „Зволюч“, „Ошуканці“ не уможваляли ухвалено слідувати резолюції:

I. Русини бруклінські заявляють, що суть і на все остануть вірними синями рускої греко-католицької церкви.

II. Визають всіх членів Русинів по других плеязах, аби гнали від себе російських агентів, жандармів і шпівнів в расі і без раси так, як се зробили Русини бруклінські.

III. Висказують погорду і обурення таким часописом як „Свѣтъ“, „Америк. русскій Вѣстник“, „Правда“ і „Поступъ“, котрі важать ся болотом обидати нашу церкву і нашого єпископа.

IV. Віче ви казує свій жал до місцевого священика, що не старався протидіяти агітації цареславних агентів в Брукліні, так, що доперва сусідні священики о. Улицкий і о. Підгорецький, на запрошеннє брацтва прибули людей перестережи і відкрити правду.

V. Віче одноголосно рішило подати на руки амбасадора російського в Вашингтоні протест против царя російського і його раду, що важить ся обертати рублі, стагані при податках з бідного і з голоду гинучого нашого українського народу на нечесливу місню за цареславієм між не Росіянами в Америці.

VI. Віче визнає св. російський синод, щоби наказав своїм батюшкам дійсвувачим в Америці, аби они місто розбивати наш спокійний християнський нарід, аби радше зачали навертати відпавших від них Росіян, або в Канаді духоборів і прочі многочисленні секти, які виродили ся в російській церкві.

VI. Віче одноголосно крикнуло 3 рази „Ганьба“ російському єпископові о. Платонові, що позваляє своєму духовенству і органам „Свѣтъ“ і „Поступъ“ зневажати нашого греко-католицького єпископа, коли сам є якийсь єпископом; узнано єго яко чоловіка без всякої віри.

На загальне жаданє і за дия спізненої пори, рішено устроїти єще одно подібне віче в тій самій гали 76 North 6, Street Brooklyn, N. Y. в суботу о 8 вечер дня 28 марта б. р.

Запрашаємо всіх єще раз до численнійшої участі, бо на тій вічу буде відчит о „бевработію, єго причинах і самооборона“ і другі важні та займаючі справи.

Найкрасший результат віча був сей, що ухвалено

основати школу для дітей і читальню для старших; брацтво Пресв. Троици віддало ся знайти до 2 тижнів відповідну галию.

Рішено устроювати так віча по других місцевостях. На тій закінчено віче і по молитві учасників розійшли ся домі в як найкрасшим настрою.

Brooklyn, N. Y. 19 марта 1908.

За уряд віча:

Мит. Заверуха,
предсідатель 78 N. 7 Street.
Павло Муж, секр.
Григ. Тимчишин, секр.

Відправа гаспадіну Ю. Жатковичови реданторови „Р. А. Вістника“.

Понеже п. Жаткович, редактор Вістника в світ газеті, число 9 те в стеклих навідах на нашого Преосвященного Владика, межі випити також ложно і без підставно оклеветує єго будьтоби він збирав жертви по американських церквах на Джерзиситську церкву св. Петра і Павла, дальше, що будьтоби наш Владик віддавав священика, к. трай для „викраєнцям“ не єсть зовсім тауґлич, — і що „викраєнцям“ удалось захватити Церков під свою власть, що та Церква в великих довгах і що Українці не годні самі сплатити, бо старо-руска партия, відорвалася і перейшла на православіє і прч. і прч. Тому ми, назше підписані тростіси і комітетові Церкви св. А. Петра і Павла запитуємо ся пана Жатковича: чи у вашій гарбузній мозгівниці справді поперверталось все до горі ногами? Чи вся ваша клевета на Преосвященного Владика, така справедлива — як ся? Если воі ваші скажені клевети такі, — то справді коло вас зле! Ми деяким людям не хотіли вірити, що ви до чиста збожеволіли, але тепер вірим, та радимо вам як найкраще удатись до дому божевільних. Ратуйте здоровлє, бо такого свѣтила угорско-американська Русь зі свѣткою не найде. Але заки там підете, то підождіть, напружіть що сили ваші помішані бароболі в вашій мозгівниці наверніть ваші осличі кляпи, і слухайте що ми вам на вашу божевільну клевету відповідаємо: Преосвященный Владик на нашу Церкву не збирає ніяких жертв; будьто цілком спокійні! Преосвященный ані не думав з нашої парохії видаляти священика, але ми, тростіси, писали аж дві прозьби до Преосвященного, щоби змінив нам священика, а то в тій цілі щоби погодити ворожі партії. Та се було против волі Преосвященного, який рішучо заявив нам що се не зробить доси, доки є сам наш священик, о. А. Гумецкий, добровільно для добра Церкви на се згодив ся; се і сталося. Наш

бурний священик, А. Гумецкий, котрий боров ся з нами против цареславних агентів, які хотіли видерти нашу церкву, зєднав собі ворогів, котрі з ревоьверма нападли єго з помешканню, листи безіменні з патріотичними писали до него і если лиш могли б то було живцем єго у гріб за копіли (людці — мимоходом к. жути — замотелічені хуліґанами такими як ми) — отже ж о. Гумецкий ле обговоренню з церковними тростісами для спокою, для добра церкви, добровільно зреґнував без ніякого жалю до нікого. Та аж тоді доперва Преосвященный згодив ся дати нам священика иншого. — Панімаєте. II. Дкарпадский? Дальше кажете, що Українцям удалось захватити під свою власть церкву. Та ми, гаспадин, не захватили, но рвали від цареславних агентів як псам із зубів, ми Українці галицькі, та не під нашу власть, але віддали під власть нашому Єпископові, тому кому ся се належить. — Єпископові належить ся церква, а вам — як бачимо хіба батіг...

Дальше болить вас гарбузача голова, що наша Церква має багато довгів — і що ми, Українці не годні самі сплатити, бо „старо-руска“ партия перейшла на цареславіє. Дух святий з вами!.. ми не дуже багато таких „старо-русских“ широдавців стратили. Ми стратили кілька маєрів, подібних вам, котрі хотіли брати — а не давати на церкву. А нас, галицьких, як ви називаєте „Украєнцям“ єсть стільки, що випаде 10 на одного „старо-русского хруна“, котрі вирекли ся своєї церкви і народности, та пішли за чортівською наукою, тою, якою ви начинаєте ваших угорських русинів.

Сей довг, який тяжить на нашій церкві не єсть нічим великим в порівнянню з вартостію ґрунту і церкви. Ми при помочи Божій дамо собі раду, самі, ми єще не захорували на голови, як ви, пане Жаткович. Огож не мучте дармо ваші клепки — не нарушуйте нашої громади, бо вам до неї зась, і єще раз зась! Зверніть вашу піку до батога!... Алеж бо ви, пане „Преосвященный“ Жаткович ваялись за церковні справи, хоть у вас самих не видно ні крихітки побожности і моральности. Кричите на українських священиків. Ану покажіть хоть одну парохію, де суть українські священики, чи там люди відіріклись від своєї гр. католицької церкви, свого обряда, своєї народности... ні! Не найдете!... Там найдете гарні музикальні співви, читальні, школи представлення театральні, концерти, словом там найдете правдиве жите і поступ. Ану подивіть ся позаду тих „щирорусских“, що то ви їх так підносите під небеса. — Але правда — се ваша робота, бо ви такого

„патріотизму“ учите!.. Таж наш Владик, яку би роботу не зачав, хоть би єна була н. й. раса, н. й. пожиточній па, — то ви все на н. й. клеветете перед народом, щоб лиш підкопати д. віріє у народа до него. — Помимо того, що нарід протестує, плює вам такий в ваші сліпінці, плює на вашу скверну роботу, — то ви сего не ластесь свѣтла, а боретесь за темноту! Ви знаєте, що як би вамі люди осьвідомились, то ваші сівокоси раз на все скінчать ся. Ви належите до тих старих хуліґанів і зац. фанців, до тих відвічних черваків, котрі точать і жруть корінь руского поступу і національности, осьвідмленя та всієї ідеальної народної роботи. Так, паноньку!.. Се ми ми не винні, що ви не знаєте тих „Українців“. Треба було ходити до школи, вчитись історії, вродитись Русином, — а не мадароном, котрий учив ся в Magyar Osvaku, а приїхавши до Америки, скомпонував собі, на свою руку якусь тарабарщину „сиде во преки тому“ і назвав сей дурний жаргон „Русским литературным языком подкарпатским“. Ну, та се нас не болить. Ми знаємо, що лисий вродив ся лисий і згине лисий. Лиш не нарушайте людий невинних, не брешіть, бо и на собак найде ся також — намордник.

Jersey City 18 Marta.

Теод. Лабовский предсідатель.
Ст. Миланович секр.
С. Ядловский касиер.
Іван Падла.
Н. Пулчик.
Г. Підлипак.
К. Кирчів.
А. Сандович.
Т. Хвалік.
А. Павелчак.
Ів. Хомяк.

Спростоване на спростоване.

В числі 12-ім „Свободи“ подало трох кураторів церковних спростованє що дописи зі Скрентона, надрукована в 10 ч. „Свободи“, полягала на ложі і видумці. На се ми підписані заявляємо, що хоть не знаємо хто ту дописи писав, але слово в слово була она правдива і оперта на фактах. Ми булаб не давали сего спростованя, если булибисьмо не бачили підпису Іоана Лежинського, але нас то мерзить, що чоловік котрий займає кілька урядів при тутешній церкві, потрафить бути таким двоєним і ані очей не прижмурить. Та чиж не сам куратор Лежинський виговорював поміж людий і розніє як курка харкотине, що о Яцкович почаствував Стефана Вахалю двома пугарями вина і радив його записати церкву на айришского єпископа? Те не штука написати спростованє, що дописи була не правдива, але треба переходити точка за точкою і

уарґументувати що в ній було ложного.

Ми позволамо запатити ся підписаних кураторів в чім була та лож і видумка і будемо переходити точка за точкою із дописи в 10 числі „Свободи“.

1. Най доведуть нам ті три куратори, чи підписав о. Яцкович протест против папської буллі? Днесь, коли весь руський нарід в Америці (з винятком хрунів, прим. склад) добуває ся своїх прав церковних і протестує против буллі, котра понижає наш обряд і пле громадо протести, леше кількох поців мадарских уважали за непотрібне протестувати, ми маємо їх боронити і за свої плечі ховати? Скажіть самі чи не наносили би ми сором на себе і чи колись наші діти не мусіли би ся встидати за нас?

2. Чи не сам приверженець о. Яцкович і куратор Юрко Пайдиш виявив на верх намову записаня церкви на айришского єпископа, і чи не сам підписаний Лежинський розносив то поміж людий?

3. Звідки куратори можуть знати, що о. Яцкович не сколектовав від молодих, від одної пари 3 дол. а від другої 5 дол. для єпископа Ортанського, коли єни при тім не були а на то сугь свѣдкі, що так. І як можуть перечити три куратори, що о. Яцкович не купив позволення за 10 дол. у айришского єпископа для одної пари що хотіла побрати ся коли о тім сам о. Яцкович говорив.

4. Коли о. Яцкович Русин, то чому не говорить зі своєю родиною по руськи і своїх синків вже підрослих хлопців, не навчить бодай тих кілька слів „Ім руських хлѣб“, але за те по мадарски добре міндають?

Ви ховаючи о. Яцковича поза свої плечі, самі звальнісьє ся перед руським народом, котрий буде вас уважати зарівно як і тих поців що протесту не підписали, зрадниками свого обряда і народности.

Знаючи, що Редакція „Свободи“ не може уділити місця 300 підписам, тих людей що однаково з нами против вас думають а мешкають в Скрентон, то гадаємо що і тих кільканадцять підписів вистарчить.

М. М. Югас, Василь Вілецький, Іван Зубаль, Гринько Мрикало, Федор Миський, Василь Гришко, Стефан Меліш, Федор Піндзєла, Йосиф Капустій, Тимко Параска, Михайло Волошук, Никола Добрянський, Юрко Крайківський, Кирило Волошук, Яцко Люлик, Іван Бойко, Зиновій Хемій, Клим Вітошинський, Павло Ратушний, Александер Мондяк, Андрій Косич.

Наша церков і її вороги в Америці.

Пише О. П. П.-М.
(Дальше).

А такий вже є порядок на світі, що всяке товариство, коли хоче зватися товариством, мусить мати законну, уповноважену голову. Голову мусить мати та філія, що є найпершим товариством на світі та завязком і підвалиною кожної держави; голову мусить мати різні товариства просвітні чи філансові корпорації — голову мусить мати навіть такі товариства, як товариство чорної рука — голову мусить мати і держава, котра нічим не є лиш великим з'організованим товариством, спілкою людей. Що державі прим. Австрію, Росію, З'єдинені Держави півн. Америки вкупі? Певно, що цісар, цар, президент, одна форма правління, одноцільні, спільні закони, котрих всі мусять слухати, спільність інтересів... І коли-б так не стало на якийсь час в Америці президента, ані його заступника, віцепрезидента, чи не прийшло б до страшної анархії, до пановання товпи, до терору, до замотаня і запутаня, до такої домашньої війни, що всі великі і могутні З'єдинені Держави Америки мусили б розпасти ся на кусні таї інші, чужі народи їх пожерли б... Коли проте кожна держава, як хоче устоятись, мусить мати голову, якийсь осередок, котрим трималась би ця держава в цілості, так, чи можна помислити, щоб Христос Бог, євangelічний мудрість міг лишити свою видаму церков, свою державу на землі без голови, без центра, осередка, через який булоб захищене єдинство його віри, єдинство його церкви, котрий був би найвищим судією у всіх спірних питаннях віри, дисципліни і т. д.? Як жидівська синагога в старім Завіті мала поставити свого самого Богом первосвященника, мемов Папу, щоб задержана була єдність і цілість служби Богу, так само церков Христов, якої старозавітна синагога була лише прообразом, як би тією, мусить мати якусь видаму голову, видимого Первосвященника, щоб задержана була єдність і непомильність Христової віри, дуже красно порівнує св. Апостол Павло церков Христову з людським тілом. „Бо яко-ж в одному тілі маємо многі члени, усі-ж члени мають не одно діло, так многі ми — одно тіло в Христі, по одному-ж один другому члені“... Як в людськ. тілі всі члени творять одну цілість і получені суть з головою таї голова розказує, а члени слухають, вповнюють се, що голова розкаже, так само і в церкві Христовій всі вірні становлять одну

цілість і мусять бути слухачі в найвищою, видимою головою, якій вони мусять підчинятись. Оправді, церков без найвищої управителя була б тим самим, що армія без генерала, корабель без капітана, стадо без пастиря, або людське тіло без голови... До чого впрочім доводити церков без голови, бачимо найліпше на протестантах. Як різно понамають вони науку Христову! Одні вірять в те, другі в тамте, а інші знов в що инше; одні вважають правдою се, що у других є фальшом і навпаки... таї різнять ся між собою не лиш в річах меншої ваги, але й в найголовніших засадах віри... І через те сект у них тільки що не міра. В самій Англії було вже в 1873 р. аж 83 сект¹⁾, хоч англійська церков між протестантами ще найліпше з'організована таї признає виразно бодай ко-роля своєю головою, має одже який такий авторитет, осередок в справах віри; ну, а в Америці, то бачимо вже не десятки, а цілі сотки всіляких менше і більше християнських сект протестантизму; ось в наших часах закладає „апостольско кат. церков“ якийсь-там Ілія Дові, (Elias Dowie) що оголосив себе чудотворцем і назвав ся сам „Ілія II. пророк“, а який в дійсності показав ся звичайним собі ошуканцем; навіть якась стара баба, Mrs. Eddy Beker закладає так названу „християнську відомість“ (Christian Science), що має головною ціллю лічити хорих без помочи лікарів, лиш християнською, так сказати іншою, вдохновеною. Протестантизм є лише близько 400 літ старий, а вже розбив ся на тільки сект; а що буде за других 400 літ? Роздробить ся так, що остаточно буде мусів сам собою впасти. Дійсно, кардинал Гіббонс замічає зовсім слушно, що таке множество християнських сект, що взаїмно себе поборюють, є скандалом християнства і найбільшою перепорою до ухристиянення поганського світа. Так, Ісус Христос не міг неустановити для своєї видимої церкви видимої також голови. — Само собою розумієть ся, що як довго жив Христос на землі, був він сам також і видимою головою своєї церкви — о скільки можна говорити, що тоді вже церков існувала. Коли-ж возніс ся Христос на небо, лишив ся він і на дальшю головою своєї церкви, але не видимою, а на видимої голову своєї церкви, своїх вірних, він хотів когось поставити таї дійсно поставив. І здійав І. Христос зовсім так, як діяє прим. король чи цар, коли на довгий час виїжджає із

своєї держави, із свого краю. Такий володар у становляє якогось заступника, намісника, котрому дає власть, ктрий має на його місце (сего володаря) управляти веслом державним і котрому піддані мають бути слухняні — но він сам остає таки дійсним, правдивим всюдарем, хоч перебуває якийсь час поза границями своєї держави. Саме так Ісус Христос, коли покинув сю землю, поставив св. Петра своїм намісником, яв би губернатором і дав йому повноважень — бути керманічем своєї (Христової) церкви, хоч дійсним, справдішним керманічем лишив ся і на далі сам Христос, лише невидимим. Св. Петро управляє церквою видимо, в імені Христа, або радше се Христос, котрий через св. Петра (через св. Духа, що стоїть при св. Петрі) управляє церквою. Чи ясно тобі, шановний читателю? (Дальше буде).

Нацапські перли.

Отже Вам, читачі один образок, як виглядають нацапські послы вибрані до львівського сойму. Як цілий вислід виборів д. Льв. сойму показав, то ветхая девушка „абшеруска партія“ найшла собі коханця — а іменно віддала ся ціла і з тілом і з душею на лакейські услуги польській шляхті. Вправді се не дуже гонорове утримане, але щож робити — різно на світі буває. Суть на світі таї діячата, що з своєю любовію цілком не дорожать ся — у них кождий з улиці має до дівочих ласк повне право, як догго може лиш заплатити. На таку дівчину вийшла також і галіцко-абшеруска партія підчас останніх виборів. Возьмім хочби таку „перлину“, яку вислали абшероси до сойму у Львові, як гаспадин Богдан Криницький. Ось що пише про нього часопис „Діло“: Гаспадин і гадса Криницький дійшов до ролі галіцко-руського депутата такими шляхами, що ніяк їх промовчати, бо себ була велика кривда для москвофілів, колиб свіг не міг побачити хоч одного егемяля російсько-польських мішанців. В часі цілої виборчої кампанії гнув ся сей твердий патріот перед всіма; вибираючи ся по мандат, найперше запевнив собі поперте намісника гр. Потопко, а доперва потім затвердива єго кандидатуру москвофілів „Русская Рада“. Потому як „доблестный борець“ справив собі польські запрошення на збори і вложив візити передовсім Полякам в Богородчанщині. Єго агітація була незрівняна: перед москвофілами виставляв себе Москалем, перед

Поляками Поляком, Поляки — хоч сьміяли ся з сиблаженств твоярд го кандидата, але попирали єго, щоби повалити неависно го їм укр. соц. дем. Др. Новакоського. Розуміє ся, що підчас такого кандидатування не сьбігло ся так ж і без доволі прикрих для гаспадина посла випадків. Коли гаспадин гадса вернув з виборчої агітації, яку відбував під опікою жандармів і замельдував ся у президента суду, п. Саганка вивязала ся між ними така розмова: „Do jakiej partyi pan właściwie nalezy? Czy do Moskali?“. На се д-р Криницький аж сполотнів таї каже: „Ależ broń Boże! Ja nie mam z nimi nic wspólnego“! — „No to Pan pewnie nalezy do Ukraińców“? — питає дальше п. Саганка. — „Ależ broń Boże! Ja ich i znać nie chcę“, була відповідь д-ра Криницького. — „No to proszę pana jakaż jest właściwie ta pńska partya“, — спитав президент. „To jest polsko-starorusko-konserwatywna partya“ — вицідав д-р Криницький. „Jakiz jest właściwie program tej partyi, bo ja, o ile się na polityce rozumiem, nie znam takej partyi“? — спитав з іронічною усмішкою президент. — „Nasza partya chce żyć w zgodzie z Polakami“ — відповів бодро „господин-радса“, надіючись мабуть признання із боку свого шефа. Але чесному Полякови зробило ся мабуть гидко дивити ся на такий занепад всякої політичної моралі — і на тім розмова урвала ся.

От вам „істинно руский“ борець і заступник народу! А між послами „русько народними“ є таких Криницьких багато, цілий москвофільський кляб, се самі „Криницькі“. Москвофіли в Галичині вступили „на новий шлях“... шлях політичної проституції.

ГАЗДИНІ. ПОЗІРІ..

В СПРАВІ ДОМІШКИ ДО КАВИ І ПАХУЧОСТИ КАВИ. Употребляне домішки до кави не єсть більше секретом. Фальшивим чутем єсть сказати „Я ніколи не уживаю щось більше як каву саму“. Нема причини таїти факт, що додавши частку Кавової Домішки до кави, дістанете жадалий рід кави, так знаменитий в смаку, як нераз уживались в Вашім улюбленім готелю або реставрації. Домішка до кави не мусить бути, уживана тільки задля єї економічної користі, но і задля других важних причин. 1) Она даєть каві дуже пожадалий, золотисто-брунатний колір і небуде темної осуги напій. 2) По обіді до чорної кави, а спеціально на свідане, додаєть густости, лагідного смаку, що абсолютно не мож дістати з самої кави. Сама кава достарчає тільки Теч і Запах кави. Она зафарбує воду, бо єсть пражена во не містять в собі жадних поживних частий. Такий напій єсть худий, несмакує, а надто єсть шкідливий і денервующий. З старого краю майже кожда газдиня, з давних часів, знає славу Франкову Домішку кави яко необхідну подденну потребу вирабляну через Heintz, Franck Seehne & Co. в Ludwigsburg Germany як також в їх 17 других брєнчах в різних краях, як в Австрії, Уграз, Ромуній, Чехах, Крощації, Італії, Швайцарії і т. д. і в Нью Йорку. Послїдній відділ заложений 12 літ в Флорінг, Н. Й. і єсть уряджений з санітарними приладами для виробу славної кавової Домішки. Будучи надгородженим 40 медалями від різних Європейських Держав і „Вистав, як також Найвища Надгорода на Сьвітотій виставі в Чикаго, вистарчає за відповідний доказ найліпшої якості яку наша фірма вирабляє. Наш виріб для того, єсть узаний яко взір сего роду по цілїм сьвіті. Навіть найліпша Ява або Мокка-кава і найліпша Домішка не суть вистарчаючі, щоб зробити добру каву. Найважнішим єсть приготувати єї відповідно. Тут можуть бути різні причини, що Ваша кава не має такого смаку як ви любите, а причина сего залежить найбільше від часу і способу — як кава була приладжена, а що більше, важною причиною єсть, щоб уживающий каву дізнав ся, що додано до кави. Хотячи осягнути найліпші результати, пропонуємо слїдуючу методу: Розмелїть зернята, коли хочете робити каву. До 4 частий меленої кави додайте одну частку Найліпшої Домішки до кави Франка. Розмїшайте добре в кавовім начиню, а відтак влийте до сего вареної води і лишїть через 5 минут, аби се натїгло, но не дайте щоб варилося; потом подайте на стіл. Варити каву значить зопсути єї, бо така кава єсть без смаку і гірка. Найпожиточніша часть в каві, зіспуєсь, вивітриє, коли ся єї варить і се єсть причиною злих наслідків, які, варена кава видає. Робіть після нашої найпростїшої методи. Запах і Смак кави буде вповнї захищений з напоєм дозрілого смаку і з золото-брунатним кольором. Любячим каву, а котрі неперобовали тої Домішки відпоруцаємо запитатись о ню у своїх гресерників котрі звичайно мають єї на складі або пишїть впроєт до нас, а ми з охотою зашлемо Вам пачку даром.

Свобода, як такий вже є порядок на світі, що всяке товариство, коли хоче зватися товариством, мусить мати законну, уповноважену голову. Голову мусить мати та філія, що є найпершим товариством на світі та завязком і підвалиною кожної держави; голову мусить мати різні товариства просвітні чи філансові корпорації — голову мусить мати навіть такі товариства, як товариство чорної рука — голову мусить мати і держава, котра нічим не є лиш великим з'організованим товариством, спілкою людей. Що державі прим. Австрію, Росію, З'єдинені Держави півн. Америки вкупі? Певно, що цісар, цар, президент, одна форма правління, одноцільні, спільні закони, котрих всі мусять слухати, спільність інтересів... І коли-б так не стало на якийсь час в Америці президента, ані його заступника, віцепрезидента, чи не прийшло б до страшної анархії, до пановання товпи, до терору, до замотаня і запутаня, до такої домашньої війни, що всі великі і могутні З'єдинені Держави Америки мусили б розпасти ся на кусні таї інші, чужі народи їх пожерли б... Коли проте кожна держава, як хоче устоятись, мусить мати голову, якийсь осередок, котрим трималась би ця держава в цілості, так, чи можна помислити, щоб Христос Бог, євangelічний мудрість міг лишити свою видаму церков, свою державу на землі без голови, без центра, осередка, через який булоб захищене єдинство його віри, єдинство його церкви, котрий був би найвищим судією у всіх спірних питаннях віри, дисципліни і т. д.? Як жидівська синагога в старім Завіті мала поставити свого самого Богом первосвященника, мемов Папу, щоб задержана була єдність і цілість служби Богу, так само церков Христов, якої старозавітна синагога була лише прообразом, як би тією, мусить мати якусь видаму голову, видимого Первосвященника, щоб задержана була єдність і непомильність Христової віри, дуже красно порівнує св. Апостол Павло церков Христову з людським тілом. „Бо яко-ж в одному тілі маємо многі члени, усі-ж члени мають не одно діло, так многі ми — одно тіло в Христі, по одному-ж один другому члені“... Як в людськ. тілі всі члени творять одну цілість і получені суть з головою таї голова розказує, а члени слухають, вповнюють се, що голова розкаже, так само і в церкві Христовій всі вірні становлять одну

Книжки

які можна дістати в скла і книжок „Свобода“:

Америка	15 ц.
Англія та пустельники і т. і.	15 ц.
Біблія велика	2 дол.
Борба кляс і чому робітники організують ся	15 ц.
В Старім і Новім краю	25 ц.
Гріхи мільонерів і т. п. С. 7.	15 ц.
Дещо з історії православної місії в Америці	10 ц.
Дещо про звїрґа	30 ц.
Дві левади і т. п. С. 5.	15 ц.
Дорога любови, то Божа дорога. С. 6.	15 ц.
Драгоманів	25 ц.
Емігрант	15 ц.
Жонїр	10 ц.
Журавлі	10 ц.
Житє Ісуса Христа	1.50 дол.
Житє зарібки, організації і т. п. в Сїол. державах	15 ц.
Земельне питан	15 ц.
Зуб за зуб	10 ц.
Казки про Жидів	15 ц.
Історія Руси з образками ..	10 ц.
Капітал і праця	15 ц.
Книжка Рахункова	50 ц.
Марія	10 ц.
Многострадалий народ, огляд історії українського народу	20 ц.
Навернений Грішник	20 ц.
Народний рух австро-угорських Русинів	15 ц.
Новий Завіт	4 дол.
Образки і загадки	15 ц.
Оповіданя	10 ц.
Оповід. про задріх богів ..	10 ц.
Про відступників від рос. православія	10 ц.
Про нутро землі	25 ц.
Підземні скарби	25 ц.
Помяник померших душ ..	10 ц.
Покуса	10 ц.

Псалтир

Релігійні вірованя старинних народів	20 ц.
Розмова Поляка з Русиною ..	10 ц.
Смерть	10 ц.
Стародавні казки та оповідання	15 ц.
Степові люде	15 ц.
Страйк	20 ц.
Стріляй на смерть, робітничі драма	15 ц.
Унія в Америці	20 ц.
Хто з чого живе	15 ц.
Які то є люди на землі, з 20 образками	50 ц.
Як мужик ходив до царя правди шукати	15 ц.
Через кордон	15 ц.
Якої нам треба науки	5 ц.
Руско-англійський тлумач ..	60 ц.
Польско-англійський тлумач ..	60 ц.
Коляди	15 ц.

Молитвенники в красній оправі

Бог Надежда моя	2.50 дол.
Хліб Душі	2.50 „
Druh Duszi	1.50 „
Druh Duszi (в звич. опр.) ..	.75 ц.
Молитвенник малий	1.50 дол.
Вінець	1.50 „
Зборник	2.30 „

Також можна дістати:

Книжочки колекторські церковні	10 ц.
Книжочки Братські	10 ц.
Метрики хрещеня	3 ц.
Метрики шлюбні	3 ц.
Метрики смерті	3 ц.

Пишіть на адресу:

Свобода,
184 Hudson Str., New York, N. Y.

\$3.50. Підка сносів-нісь! Ми закупили за готівку цілий фабричний запас свих годиників за дуже низьку ціну. Сі годинки були продані по 15.00 дол., однак ми тепер продаєм їх по 3.50 дол. Мають на 20 літ тривалу поволучувану коверту. Годинки суть мужські або дамські, гварантовані на 20 літ і висаджувані цінними каменями. Показують час як найдокладніше і тому суть поручені усім тям людям, котрі працюють прим. при залізницях. Таку годинку висламо за одержавем 3.50 дол. або послажемо через експрес на С. О. D. 3.50 дол. і оплата експресу уповажнює кожного до виключної власності годинки. Оглянути єї можна ще перед відлатою. ДАРОМ гарний поволучуваний годинник з брелочком до кожної годинки. Пишіть доклялий адрес: R. A. FRETER & Co. 52 Dearborn Str. Chicago, Ill. (9-21)

ПЕРШИЙ НАРОДНИЙ БАНК
в Шенандорі, Па.
Капітал \$100,000.00
Надвншка 150,000.00
Нерозділені зиски 22,437.34
Депозити около 1,000,000.00
Банк сей має найбільшу надвншку зі всіх банків в Шенандорі.
Уряд Злучених Держав переходує в нїм свої гроші.
Банк отворений від 9 рано до 3-ої пополудня.
Принймає вклади від долара почавши.
Хто хоче, аби єго гроші приносили процент, нехай їх вкладаєть до Першого Народного Банку в Шенандова, Па.

UNION
Ticket Agency
ПРОДАЖА ШИФКАРТ
203. Lackavana Ave.
SCRANTON, PA.
Найліпше місце, де можна купити шифкарту до старого краю, як також переслати гроші до Галичини, Угорщини, Росії і других країв по тавній ціні.
Дасмо також позички на моргіч.

Frank Posluszny
Готельнин
Найліпші тутешні і імпортовані напїтки.
Пиво довозить до дому, не треба носити на плечах.
Телефони:
Bell 39—J Hemlock
P. & A. 41 South
1109 Carson St.
PITTSBURG, PA.

1) James Card, Gibbons: The Faith of Our Fathers, стор. 25.
2) Histor. polit. Blaetter 1878, том 72, стор. 191.
3) Гляди більше у Dr. Jakob Schmitt, Erklarung des mittle-geen Deharbeschen Katechismus; том 1, стор. 448.

